

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

המאה ה-20 של יצחק בשביס זינגר - 18707

תאריך עדכון אחרון 05-09-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: יידיש

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר עופר דינס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ofer.dynes@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הסמינר מוקדש לבחינת הביורפיה האינטלקטואלית והפואטית של יצחק בשביס-זינגר (1904-1991), כחלון לעיסוק ב"שאלות הגדולות" בתרבות יידיש מודרנית: משמעות הבחירה לכתוב ביידיש, הזיקה האינטימית בין יידיש לחורבן יהדות מזרח אירופה, הקשר בין תפקיד הספרות לדעיכת מספר דובר השפה, ה"גילוי" המחודש של יידיש באמריקה משנות ה-70 ואילך, והיחסים בין ספרות יידיש באמריקה לספרות יהודית-אמריקאית.

כאשר החל בשביס לפרסם את סיפוריו, בוורשה בשנות ה-20, יידיש היתה שפתם של מיליונים, הלשון המדוברת ביותר בקרב יהודים ברחבי העולם. בשביס היגר לניו-יורק ב-1935, ושם וחזה בהשמדת יהדות אירופה, ובדעיכת השימוש בשפה באמריקה ובישראל. כשזכה בשביס בפרס נובל ב-1978, יידיש נתפסה לא כשפת ההמון היהודי, אלא כשפת מיעוט הולך וקטן בקרב העם היהודי, שפה נכחדת. במסגרת הסמינר נצלול לתוך עולם הדמיון העשיר של בשביס על גיבוריו העל טבעיים: רוחות, שדים, זדים, דיבוקים, רוחות רעות, והאנושיים: יהודים ולא-יהודים בקרקוב, וורשה, ניו-יורק, מיאמי, ותל אביב, ונבחן את הזיקות הגלויות והסמויות בין התמורות בגורלה של תרבות יידיש ובתמורות ביצירתו של בשביס ובהבנתו העצמית כסופר יידיש.

הערה (1): הסמינר פתוח הן לסטודנטים השולטים ביידיש והן לסטודנטים ללא רקע בשפה. עבור סטודנטים השולטים ביידיש ברמה גבוהה נערוך מפגשים העוסקים בניתוח יצירתו של בשביס במקור.

הערה (1): הסילבוס המלא יחולק בתחילת הסמסטר. לקבלת הסילבוס טרם לכן נא ליצור איתי קשר באי-מייל: il.ac.huji.mail@dynes.ofar

מטרות הקורס:

הסמינר מספק בעת ובעונה אחת מבוא מקיף ליצירתו של יצחק בשביס-זינגר וכן מבוא להיסטוריה של תרבות יידיש במאה ה-20 עבור סטודנטים לתארים מתקדמים.

תוצרי למידה

בסימו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. הכרות עם יצירתו של יצחק בשביס-זינגר
2. התוודעות לסוגיות המחקר המרכזיות בתרבות יידיש ובתרבות יהודית-אמריקאית במחצית השנייה של המאה ה-20.
3. היכרות עם ספרות תיאורטית בביקורת התרבות ובלימודי תרגום

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: דיון בכיתה. קריאה משותפת במקורות.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. תרבות יידיש בוורשה בשנות ה-20 וה-30: נטורליזם, קטסטרופיזם, אוונגרד
2. המפגש של סופרי יידיש עם אמריקה
3. יידיש בזמן מלחמת העולם השנייה
4. ספרות יידיש ותרגום
5. היחסים בין ספרות יידיש לספרות יהודית-אמריקאית

חומר חובה לקריאה:

א. בשביס-זינגר (פרוזה):
השטן בגוריי, זיידלוס הראשון, יומנו של מי שלא נברא, גימפל תם, חורבן קרשב, מעשה טישוויץ, הקפיטריה, איוב.

ב. בשביס-זינגר (כתיבה מסאית):
נאום פרס נובל, בעיותיה של פרוזה ביידיש באמריקה, מוורשה ועד ניו-יורק

ג. פרוזה של יוצרים אחרים:
סינת'ה אוזיק, "קנאה או שפת יידיש באמריקה", י.י. זינגר, "בהרים", קדיה מולודובסקי, "מלובלין עד ניו-יורק", י.ל. פרץ, "מוניש"

ג. סרטים:

The Muses of Isaac Bashevis Singer, Isaac in America: A Journey with Isaac Bashevis Singer, Enemies: A Love Story

ד. מחקרים על יצירתו של בשביס-זינגר:
ג'נט האדה, יצחק בשביס-זינגר: ביוגרפיה. דן מירון, "לקסמו של בשביס-זינגר", אברהם נוברשטרן, "הפרק האחרון: אפוקליפסה והיסטוריה ביצירתו של יצחק בשביס". הגר ינאי, "השדים שלא עלו ארצה: הרהורים על גורלו של יצחק בשביס זינגר ועל הספרות העברית".

David G. Roskies, "The Demon as Singer Bashevis Isaac: Storyteller"
Naomi Seidman, Translation and Assimilation: Singer in America

חומרי הקריאה בתיאוריה של התרבות, תיאוריה ספרותית ובלמודי תרגום יבחרו בהתאם לתחומי המחקר של המשתתפים.

חומר לקריאה נוספת:

רשימה ביבליוגרפית מלאה תמסר במהלך הסמינר

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 30 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 60 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: